

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 592/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Rastislavom Stašákom, advokátom, 17. novembra 14, Stará Ľubovňa, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp 70/2022 a proti postupu Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 27/2023 a jeho uzneseníu z 27. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 24. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp 70/2022 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 27/2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“), ako aj jeho uznesením z 27. septembra 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, prikázať jeho prepustenie z väzby na slobodu a priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je obvinený z obzvlášť závažného zločinu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 a ods. 5 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Je trestne stíhaný väzobne z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pričom jeho väzba začala plynúť 8. novembra 2022 o 6.25 h.

3. Sťažovateľ podal 7. augusta 2023 žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu č. k. 4 Tp 70/2022 z 5. septembra 2023 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) tak, že sa zamietá. Okresný súd zároveň rozhodol, že neprijíma písomný sľub sťažovateľa a jeho väzbu nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej bolo rozhodnuté napadnutým uznesením tak, že sa zamietá.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom tvrdí, že svoju žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podal 7. augusta 2023, avšak samotné uznesenie okresného súdu mu bolo doručené až 18. septembra 2023 a jeho obhajcovi až 21. septembra 2023. Napadnuté uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, mu bolo doručené až 11. októbra 2023. Celkovo sa teda o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu rozhodovalo 65 dní. Navyše, krajský súd nereagoval na doplnenie jeho sťažnosti z 5. októbra 2023.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ako aj napadnutým uznesením.

7. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v ustanoveniach čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1 ústavy) je obsiahnuté aj právo obvineného podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú (resp. primeranú dobu) alebo byť prepustený počas konania (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05). V označených ustanoveniach ústavy sú teda obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 34/07, IV. ÚS 333/08, IV. ÚS 263/2018).

8. Ústavný súd stabilne judikuje, že jednotlivé lehoty z hľadiska požiadavky neodkladnosti alebo urýchlenu rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle § 17 ods. 2 a 5 ústavy, ale aj z hľadiska čl. 5 ods. 4 dohovoru sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03, II. ÚS 353/06).

9. Pokiaľ ide o čl. 5 ods. 4 dohovoru, Európsky súd pre ľudské práva judikoval, že tento článok predstavuje jeho *habeas corpus* ustanovenie. Označené ustanovenie poskytuje zadržanej osobe právo aktívne sa domáhať súdneho preskúmania pozbavenia slobody (pozri rozsudok vo veci Rakevich proti Rusku z 28. 10. 2003, sťažnosť č. 58973/00, bod 43; podobne II. ÚS 642/2017, IV. ÚS 610/2018, IV. ÚS 78/2019).

10. Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť tohto pozbavenia slobody, priznáva im právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (pozri rozsudok vo veci Rehbock proti Slovinsku z 28. 11. 2000, sťažnosť č. 29462/95, bod 84).

11. Európsky súd pre ľudské práva judikoval, že z čl. 5 ods. 4 dohovoru nevyplýva povinnosť dvojstupňového väzobného konania. Ak však štát takýto systém zavedie, musia sa v rámci neho poskytovať rovnaké záruky aj v odvolacom (sťažnostnom) konaní (okrem iných pozri rozsudok vo veci Kučera proti Slovensku zo 17. 7. 2007, sťažnosť č. 48666/99, body 107 a 111).

12. Pokiaľ ide o otázku urýchllosti konania, túto je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu (rozsudok Veľkej komory vo veci Inseher proti Nemecku zo 4. 12. 2018, sťažnosti č. 10211/12 a č. 27505/14, bod 252).

13. Požiadavka urýchllosti je menej prísna, ak ide o konanie pred odvolacím (sťažnostným) súdom (rozsudok vo veci Abdulkhakov proti Rusku z 2. 10. 2012, sťažnosť č. 14743/11, bod 198). Avšak vzhľadom na skutočnosť, že „v stávke“ je osobná sloboda jednotlivca, štát musí zabezpečiť, aby bolo konanie vedené čo najrýchlejšie (rozsudok Veľkej komory vo veci Khlaifia a ďalší proti Taliansku z 15. 12. 2016, sťažnosť č. 16483/12, bod 131).

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu:

14. Z ústavnému súdu predložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľ svoju žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zo 7. augusta 2023 zaslal okresnému súdu, ktorý ju následne odstúpil Krajskej prokuratúre v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“), v ktorej právomoci bolo o žiadosti sťažovateľa ako obvineného rozhodnúť (§ 79 ods. 1 a 2 Trestného poriadku). Krajskej prokuratúre bola žiadosť sťažovateľa spoločne s príslušným spisovým materiálom doručená 16. augusta 2023. Prokurátor krajskej prokuratúry predložil okresnému súdu svoje stanovisko 21. augusta 2023, teda v lehote 5 dní (§ 79 ods. 3 Trestného konania).

15. Z už uvedeného vyplýva, že okresný súd o žiadosti sťažovateľa rozhodoval od 21. augusta 2023, keď mu bola žiadosť spoločne so stanoviskom príslušného prokurátora predložená, a rozhodol o nej svojím uznesením z 5. septembra 2023, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 18. septembra 2023. Lehota rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu teda neprekročila obdobie jedného mesiaca a postup okresného súdu taktiež nebol poznačený nečinnosťou v trvaní týždňov.

16. Ústavný súd sa tak vo veci sťažovateľa presvedčil, že lehota rozhodovania na okresnom súde neprekročila štandardy vyplývajúce z už citovanej judikatúry.

17. Na základe uvedeného ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom krajského súdu a napadnutým uznesením:

18. Pokiaľ ide o rýchlosť rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, z predložených dokumentov ďalej vyplýva, že o odôvodnenej sťažnosti sťažovateľa (podania doručené krajskému súdu 25. a 26. septembra 2023) rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 27. septembra 2023 a že jeho uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 11. októbra 2023.

19. Ani postup krajského súdu v napadnutom konaní sa s odkazom na už uvedené nejaví ako taký, ktorý by nerešpektoval judikatúrou ústavného súdu stanovené štandardy na urýchlenosť rozhodovania.

20. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že požiadavka urýchlenosti pri žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je menej prísna v konaní pred sťažnostným súdom, pretože právna neistota obvineného či obžalovaného je už do istej miery odstránená rozhodnutím, ktoré je sťažnosťou napadnuté (už citovaný Abdulkhakov, tiež Lebedev proti Rusku z 25. 10. 2007, sťažnosť č. 4493/04, bod 96).

21. Ústavný súd taktiež upriamuje pozornosť na skutočnosť, že na účel podania ďalšej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu je rozhodujúci deň rozhodnutia sťažnostného súdu (podrobnejšie II. ÚS 376/2017, IV. ÚS 78/2019, I. ÚS 402/2023), nie deň doručenia jeho rozhodnutia.

22. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojich práv samotným napadnutým uznesením, ústavný súd v krátkosti konštatuje, že doplnenie sťažnosti z 5. októbra 2023 už krajský súd pri svojom rozhodovaní nemohol zohľadniť, keďže o samotnej sťažnosti sťažovateľa rozhodol už 27. septembra 2023. K uvedenému je z pohľadu ústavného súdu pre úplnosť vhodné doplniť, že doplnenie sťažnosti sťažovateľa z 5. októbra 2023 odkazuje výlučne na časové súvislosti rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a s tým súvisiaci judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že krajský súd sa časovým súvislostiam rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu osobitne venoval aj bez špecifického odkazu sťažovateľa na tento aspekt prípadu (s. 7 a 8 napadnutého uznesenia; pozri aj závery vyjadrené v časti III.1. tohto uznesenia).

23. Vzhľadom na všetko už uvedené bolo potrebné aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu